

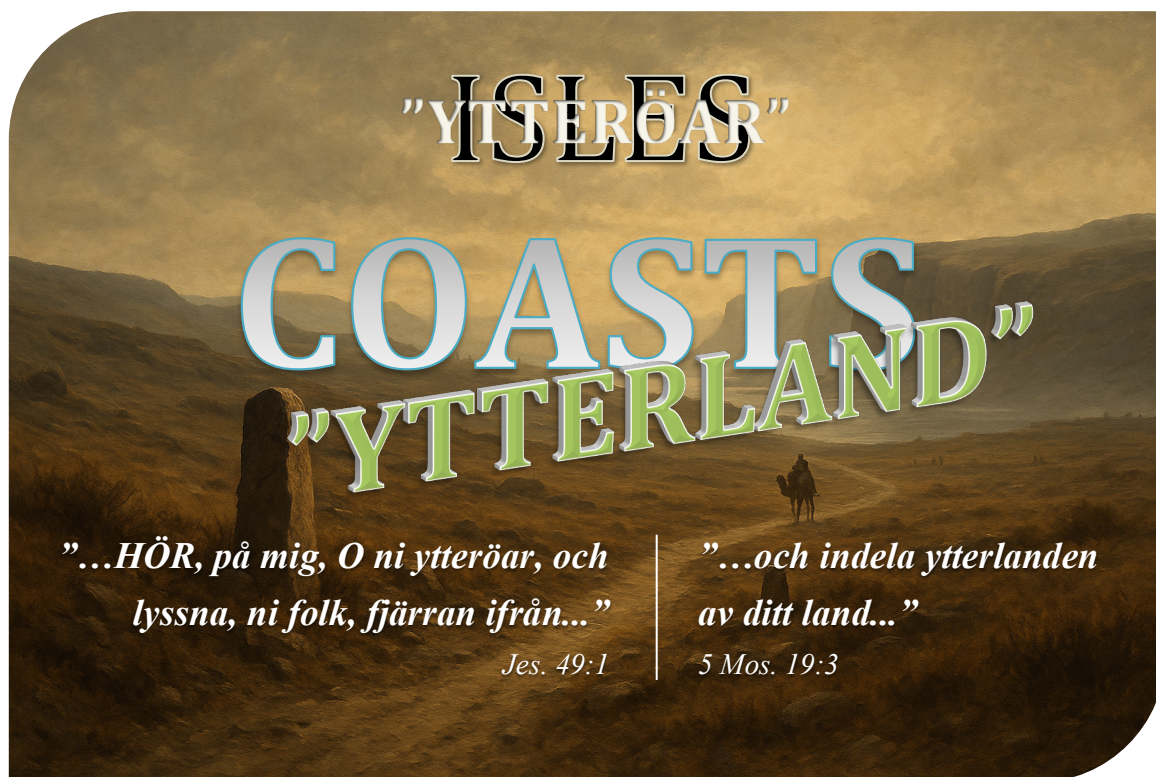

BIBELBIBLIOTEKET™

En språklig och teologisk fördjupning av
översättningsarbetet av

Svenska KJV Bibeln™

1611 AV – Svenska utgåvan

Del 3 – Om nyorden "Ytterland" och "Ytteröar"

3.1 Om nyordet *ytterland*

Om en svensk nybildning av ordet *coasts* från King James Bibeln

Ordet *coasts* i KJV används inte endast för havskuster, utan främst om gränstrakter, ytterområden eller omgivande regioner. I **Svenska KJV Bibeln™** återges detta med nyordet *ytterland*, som betyder ett perifert område – ett gränsland, trakt eller kustzon.

Inledning

I arbetet med att översätta Bibeln med trohet mot **King James Version (1611 AV)** stöter man ibland på ord som i den engelska originaltexten har en betydelse som inte helt motsvarar dagens språkbruk. Ett sådant ord är "*coasts*", som förekommer 50 gånger i KJV (se också punkt 2, sid 7: "*Ytteröar*"). Även om det i modern svenska vanligtvis betyder "*kuster*" eller "*havskust*", hade ordet en mycket vidare innebörd i England på 1600-talet och syftade inte enbart på havskust, utan även på gränstrakter, ytterområden och omland – både i Gamla och Nya Testamentet.

För att rätt återge denna ursprungliga betydelse på svenska har **Bibelbibliotekets SKJVB-projekt™** infört ett nyord: "*Ytterland*". Detta ord uttrycker det engelska ordet "*Coasts*" betydelsebredd: ett perifert område som kan vara ett gränsområde, en trakt bortom centrum, eller ett kustland. Det bevarar både den geografiska och stilistiska tonen i KJV, och fungerar konsekvent i alla verser där *coasts* förekommer.

Vad betyder ordet *coasts* i KJV?

I King James Bibeln används *coasts* inte främst om kuster eller havsstränder, utan om gränsområden, utkanter och trakter i ett land. Detta bekräftas tydligt i Josua 18:5–7 som talar om hur landet ska fördelas mellan Israels stammar, ordet syftar därför inte nödvändigtvis på kustland utan syftar här på "*gränser*".

Josua 18:5–7 på engelska (KJV):

"And they shall divide it into seven parts: Judah shall abide in their coast on the south, and the house of Joseph shall abide in their coasts on the north. Ye shall therefore describe the land into seven parts, and bring the description hither to me, that I may cast lots for you here before the LORD our God. But the Levites have no part among you; for the priesthood of the LORD is their inheritance: and Gad, and Reuben, and half the tribe of Manasseh, have received their inheritance beyond Jordan on the east, which Moses the servant of the LORD gave them".

Josua 18:5–7 på svenska (SKJVB):

"Och de skall dela det i sju delar: Juda skall bo i deras ytterland i söder, och Josefs hus skall bo i deras ytterland i norr. Ni skall därför beskriva landet i sju delar, och bära beskrivningen hit till mig, så att jag kan kasta lott för er här inför HERREN, vår Gud. Men Leviterna har ingen del bland er; ty HERRENS prästadöme är deras arv: och Gad, och Ruben, och halva Manasse stam, har fått deras arv öster om Jordan, som HERRENS tjänare Mose gav dem".

Se också Webster's Dictionary 1828:

Engelska: *"The border, edge or confines of a country; the part or region near the boundaries."*

Svenska: *"Gränsen, kanten eller gränserna för ett land; den del eller region som ligger nära gränserna."*

Detta speglar äldre engelska, där *coasts* kunde beteckna allt från ett folks gränsland till omland eller periferi; ibland även kustzon, men långt ifrån alltid.

Exempel:

- *"The coasts of Moab"* (Dom 11:18) = gränstrakterna av Moab
- *"The coasts of Tyre and Sidon"* (Matt 15:21) = trakterna kring Tyrus och Sidon

I nästan alla fall handlar det alltså inte om havsstrand, utan om perifera områden, vilket syftar på avlägsna nationer; öfolk eller kustområden långt bort från det heliga landet; hedningar som ännu inte nåtts av Guds ord; geografiskt, politiskt eller kulturellt.

Problemet med en ordagrann översättning av ordet *"coasts"*

Att ordagrant översätta *Coasts* med *"kuster/kustområde"* i modern svenska vore missvisande i merparten av dessa verser. Det skulle ge intrycket att det handlar om havsnära områden även när texten talar om inlandstrakter, städer utan kust, eller rent av ökenregioner. *"Kust"* är därför för snävt och andra ord som *"gräns"*, *"område"*, eller *"trakt"* fångar bara delar av betydelsen. Den Svenska KJV Bibelns ordval *"ytterland"* – återspeglar King James Bibelns betydelsebredd och bevarar Biblisk stil och klarhet.

Introduktion av nyordet *ytterland*

För att kunna återge hela den betydelse som *Coasts* har i KJV, i ett enda, konsekvent och Bibelnära svenskt ord, har SKJVB-projektet skapat nyordet *ytterland*. Byggt på *"ytter-"* (gräns, kant) + *"land"*.

- När ordet *"coasts"* syftar på ett enskilt område används *"ytterland"* i singular.
- När det syftar på flera regioner eller en geografisk indelning används *"ytterlanden"* i plural se 5 Mos 19:3.

Ordet ytterland definieras som:

Ett geografiskt ytterområde; kan vara gränsland, trakt bortom centrum eller kustzon.
Det fångar de tre huvudaspekterna av *coasts*:

1. **Gränstrakt** (ex. Josua 22:10)
2. **Omland/region** (ex. Matt 15:21)
3. **Kustzon**

Ytterland / Ytterlanden

Medan ytterland i singular används när det syftar på ett enskilt område, förekommer det i KJV också fall där "*coasts*" står i plural och tydligt avser flera avskilda geografiska zoner eller regioner. I sådana fall används pluralformen "*ytterlanden*" i den svenska översättningen, för att bevara den Bibliska precisionen.

Exempel: 5 Mosebok 19:3

KJV: "*Thou shalt prepare thee a way, and divide the coasts of thy land... into three parts...*"

SKJVB: "*Du skall bereda dig en väg, och indela ytterlanden av ditt land... i tre delar...*"

Här avser *Coasts* de tre områden som Israel skulle delas in i för att inrätta fristäder. Pluralformen *ytterlanden* speglar den flerdelade strukturen – inte ett enhetligt yttre område, utan flera perifera delar.

Pluralformen *ytterlanden* används där *coasts* i KJV syftar på:

- Flera geografiska delar (som i landets tredelning i 5 Mos 19:3)
- Utspridda nationer, öar eller fjärran folk (som i Jes. 66:19)
- Kollektiva eller profetiska begrepp om spridning

Det gör nyordet *ytterland* mer flexibelt, troget originalet, och språkligt konsekvent – ett Bibliskt begrepp som både kan stå i singular och plural, beroende på sammanhang.

Exempel på användning av nyordet "ytterland"

Gamla Testamentet

Referens	KJV (coasts)	SKJVB (ytterland)	Kommentar
Domarboken 11:18	<i>...but came not within the coasts of Moab.</i>	<i>...men kom ej in i Moabs ytterland.</i>	Gränsområde till Moab – ytterland återger den territoriella betydelsen.
5 Mosebok 19:3	<i>...and divide the coasts of thy land...</i>	<i>...och indela ytterlanden av ditt land...</i>	Syftar på inre indelning av landområden – ytterlanden speglar utkanterna.
Josua 22:10	<i>...they came unto the coasts of Jordan...</i>	<i>...de kom till Jordans ytterland...</i>	Flodnära gräns – ytterland uttrycker periferi vid vattendrag.
1 Samuelsboken 5:6	<i>...and he destroyed them, and smote them with emerods, even Ashdod and the coasts thereof...</i>	<i>...och han ödelade dem, och slog dem med hemorrojder, nämligen Ashdod och dess ytterland...</i>	Återger de perifera områdena kring Ashdod och passar naturligt i texten.

Nya Testamentet

Referens	KJV (coasts)	SKJVB (ytterland)	Kommentar
Matteus 15:21	<i>...departed into the coasts of Tyre and Sidon.</i>	<i>...begav sig till ytterlandet kring Tyrus och Sidon.</i>	Trakt utanför Israel – ytterlandet återger omnejd / region.
Markus 7:31	<i>...departing from the coasts of Tyre and Sidon...</i>	<i>...drog bort från ytterlandet kring Tyrus och Sidon...</i>	Parallell till Matt 15:21 – nyordet fungerar konsekvent.
Apostlagärningarna 27:2	<i>...sail by the coasts of Asia...</i>	<i>...segla längs Asiens ytterland...</i>	Här betyder Coasts bokstavligen kust – men ytterland rymmer även den betydelsen.

Fördelar med ordet – Ytterland

1.

Trogen King James Bibelns konsekventa användning av "*coasts*" – KJV använder "*coasts*" på 50 ställen i hela Bibeln – både för "*gränsområden*", "*trakter*", "*ytterzoner*" och "*kustland*". Genom att konsekvent använda ordet "*ytterland*" som översättning i Svenska KJV Bibelns text, bevaras den stilistiska enhetligheten av **King James Bibeln**.

2.

Täcker både gränser, trakter och kustområden – "*Ytterland*" fungerar semantiskt som ett neutralt begrepp för:

- gränstrakter (Josua 18:5–7)
- utkanter av ett land (Matt 2:16)
- avlägsna regioner eller öar (Jes. 66:19).

Dessa begrepp motsvarar den mångsidiga betydelsen av "*coasts*" i 1600-talsengelska.

3.

Bibelspråkligt trovärdigt och tydligt – Ordet är bildat av "*yttre*-" (yttre, perifert) och "*land*", vilket ger direkt förståelse hos en Bibelläsare även om det är nybildat. Det känns gammaldags utan att vara föråldrat.

4.

Undviker feltolkning – I samband med en "*modern*" svensk översättning av ordet "*Coasts*" till "*gränsområden*" eller "*gränser*", är det lätt att missa att det handlar om hela regioner, inte bara linjer. "*Ytterland*" är bredare i sin betydelse.

Exempel på marginalnot

Se nedanstående exempel på marginalnot som introducerar nyordet "*ytterland*" som sv. översättning av ordet "*coasts*".

[***Notering:** *Ytterland* = perifert område som kan vara trakt, gräns eller kust. Jfr Josua 18:5–7. *Ytterlanden* används i plural där KJV:s *Coasts* syftar på flera regioner. Jfr 5 Mos 19:3.]

[***Notering:** 5 Mosebok 19:3: *Ytterlanden* används i plural eftersom landet ska delas i tre delar för fristäder. KJV:s "*coasts*" avser här de geografiska ytterområden där dessa fristäder skulle placeras – alltså flera perifera delar inom Israels land. Jfr Jos 20:7–8.]

3.2 Om nyordet *ytteröar*

Om en svensk nybildning av ordet *isles* från King James Bibeln

Tillsammans bildar *ytterlanden* och *ytteröar* ett stilkraftigt, konsekvent och poetiskt system för att översätta King James Bibelns prominenta text.

Ytteröar och *ytterlanden* – två syskonord i SKJVB™

I King James Bibeln (KJV) förekommer orden *isles* och *coasts* på 76 ställen tillsammans, ofta i parallella poetiska uttryck, särskilt i profetiska och eskatologiska texter. Dessa ord återger hebreiska termer som: יַיִם ("iyyim) – öar, kustområden, avlägsna nationer, och גְּבוּל (gevul) – gränser, territorium. I 1600-talets engelska kunde både *isles* och *coasts* betyda ytterområden, inte bara bokstavliga öar eller kuster.

Nyorden: *Ytteröar* och *Ytterlanden*

För att återskapa samma språkliga kraft och konsekvens på svenska, har nyorden *ytteröar* och *ytterlanden* införts i denna översättning av den Heliga Bibeln:

- *Ytterlanden* = Trakter, gränser, perifera regioner
- *Ytteröar* = Avlägsna öar, kustområden, öfolk

Tillsammans bildar *ytterlanden* och *ytteröar* ett stilkraftigt, konsekvent och poetiskt system för att översätta King James Bibelns prominenta text.

Vad betyder *ytteröar*?

Ytteröar är ett nybildat ord som betyder: Avlägsna öar eller kustfolk långt borta från Israels mittpunkt; ofta hedniska eller perifera nationer. Ordet *ytteröar* används i **Svenska KJV Bibeln™** för att konsekvent översätta det engelska ordet "*isles*" som förekommer på 26 ställen i King James Bibeln.

Parallell användning i profetisk stil

KJV-Bibeln använder *isles* och *coasts* ibland växelvis – Här kan *ytteröar* och *ytterlanden* fungera parallellt i poetiska strukturer, t.ex. i Jesaja 42:4 och 66:19. KJV-Bibeln använder dock inte *isles* och *coasts* i samma vers, men ofta i parallella verser, kapitel eller poetiska strukturer.

- Båda orden översätter ibland samma hebreiska rot ("iyyim) men väljs medvetet växelvis för stilhöjd och variation.
- Detta motiverar användningen av båda nyorden: *ytteröar* (för *isles*) och *ytterlanden* (för *coasts*) – särskilt i verser med profetisk spridning, missionsmotiv eller eskatologisk vision.

Exempel

Bibelbok	Kapitel:Vers	Kommentar
<i>Jesaja</i>	11:11	Talar om "öarna i havet" – i samma avsnitt används "gränser" (coasts) i profetisk kontext.
<i>Jesaja</i>	42:4	"Isles shall wait for his law" – parallellt med andra verser där "coasts" används om samma folk.
<i>Jesaja</i>	49:1	"Listen, O isles" – i v.6–12 nämns spridning till yttersta gränser (coasts).
<i>Jesaja</i>	66:19	"Isles afar off" syftar på samma typ av fjärran folk som "coasts" gör i andra texter.
<i>Jeremia</i>	25:20–22	"Kings of the coasts" och "kings of the isles" i nära följd – parallell användning.
<i>Hesekiel</i>	25:16–26:15	"Sea coast" och "isles shall shake" – direkt parallell mellan kust och öar.
<i>Psaltaren</i>	97:1	"Let the multitude of isles be glad" – andra psaltartexter använder "coasts" för världens gränser.
<i>Sefanja</i>	2:11	"Isles of the heathen" i missionssammanhang – parallellt med andra profetiska coasts-texter.

Varför inte bara "öar" eller "gränser"?

Vanliga svenska översättningar har ofta valt öar, kustländer, eller gränser – men dessa saknar ofta den poetiska bredd och Bibliska tyngd som krävs för att uttrycka profetisk spridning till världens yttersta folk, behålla stil och parallellism i högtidlig Bibelstil, och återskapa King James Bibelns konsekventa vokabulär.

Fördelar med ordet ytteröar

- Trogen den hebreiska och engelskans grundbetydelse
- Parallell till nyordet *ytterlanden* – språklig enhet
- Passar både konkret och bildligt
- Fungerar i såväl poesi som profetia
- Förhöjer stilnivån utan att bli arkaisk

Exempelverser

Jes 42:10 – "...ni ytteröar, och de som bo där..."

Jes 49:1 – HÖR, på mig, O ni ytteröar, och lyssna, ni folk, fjärran ifrån..."

Jer 31:10 – "...i de fjärran ytteröarna..."

Ps 97:1 – "...de många ytteröarna fröjde sig där."

"Ytteröar är ett stilistiskt och teologiskt motiverat nyord som på ett effektivt sätt speglar King James Bibelns användning av isles och står i balanserad parallell till nyordet ytterlanden (för coasts) – Tillsammans återger de Bibeln sedd från Jerusalem; där evangeliets ljus når ut till jordens mest avlägsna folk, kustländer och öar." – Torbjörn Holmberg, Bibelbiblioteket™.

"Orden ytteröar och ytterlanden utgör båda ett bra exempel på hur Bibelspråk kan förnyas utan att moderniseras för att återge Guds ord troget, klart och vackert på svenska; i King James Bibels anda." – Torbjörn Holmberg, Bibelbiblioteket™.

BIBELBIBLIOTEKET™

©2025-07-10

Kontakta oss för mer information:

Hemsida: bibeln.online | E-mail: info@bibelbiblioteket.se | Tel: +46 76 344 82 49